

Шкала SCORE в клінічній практиці: переваги та обмеження

І.М. Горбась

Національний науковий центр “Інститут кардіології ім. акад. М.Д. Стражеска” НАМНУ

Відділ популяційних досліджень

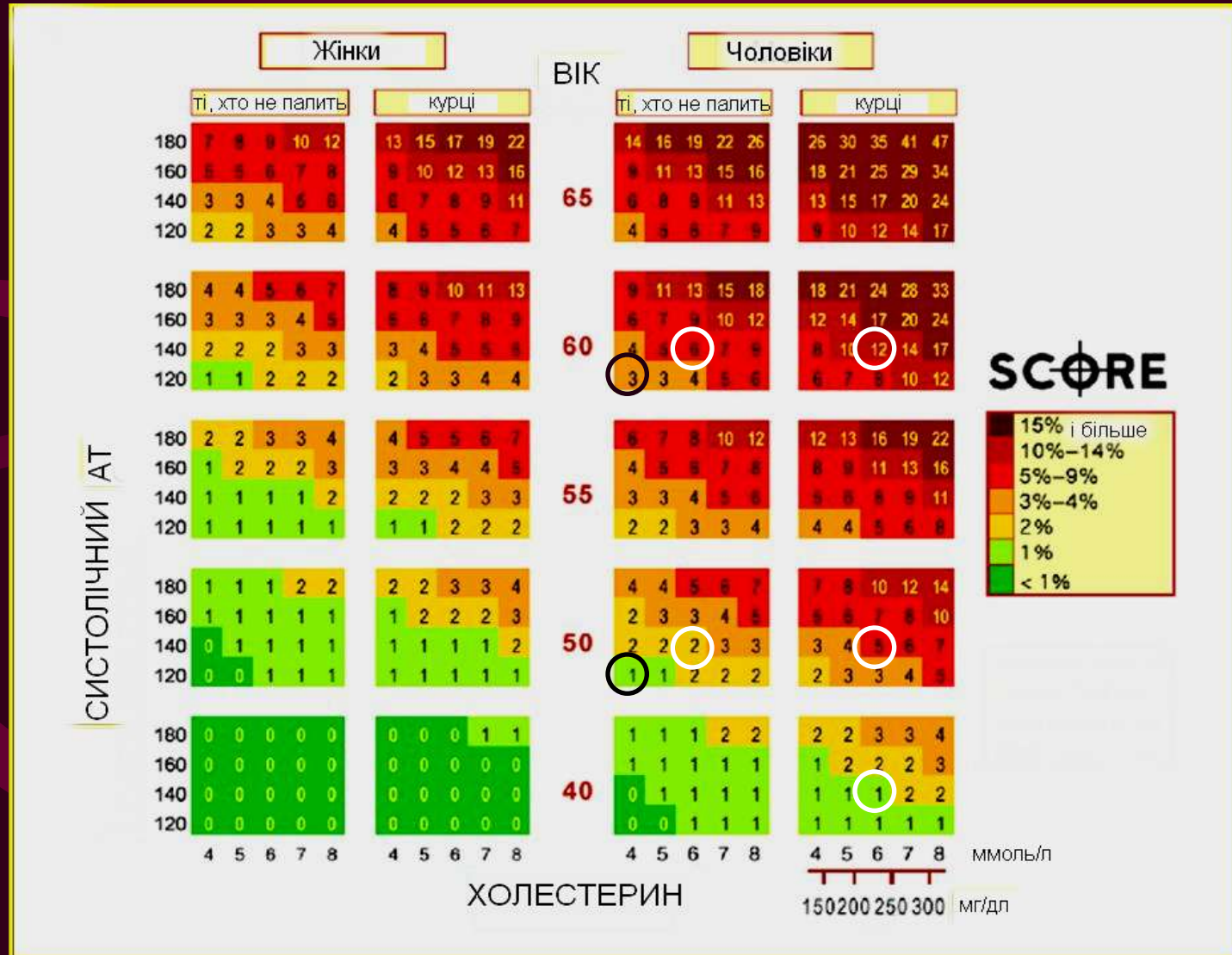
S → **Systematic**

C → **CO**
O → **ronary**

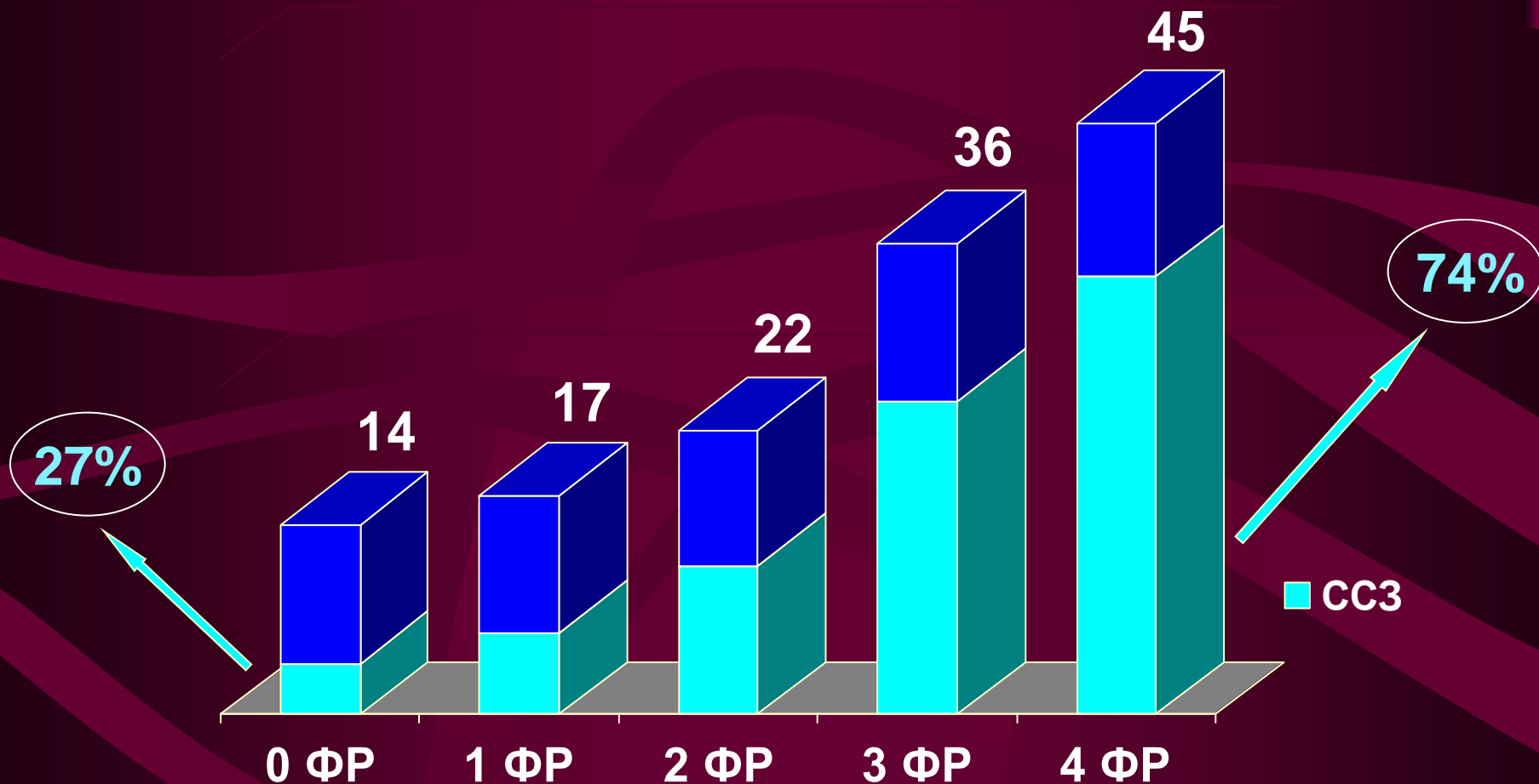
R → **Risk**

E → **Evaluation**

10-річний ризик фатального серцево-судинного захворювання в регіонах Європи з високим рівнем смертності

Смертність чоловіків з різною кількістю факторів ризику (на 1000 ЧРС)

Найвищий рівень смертності чоловіків від ССЗ реєструється при наявності:

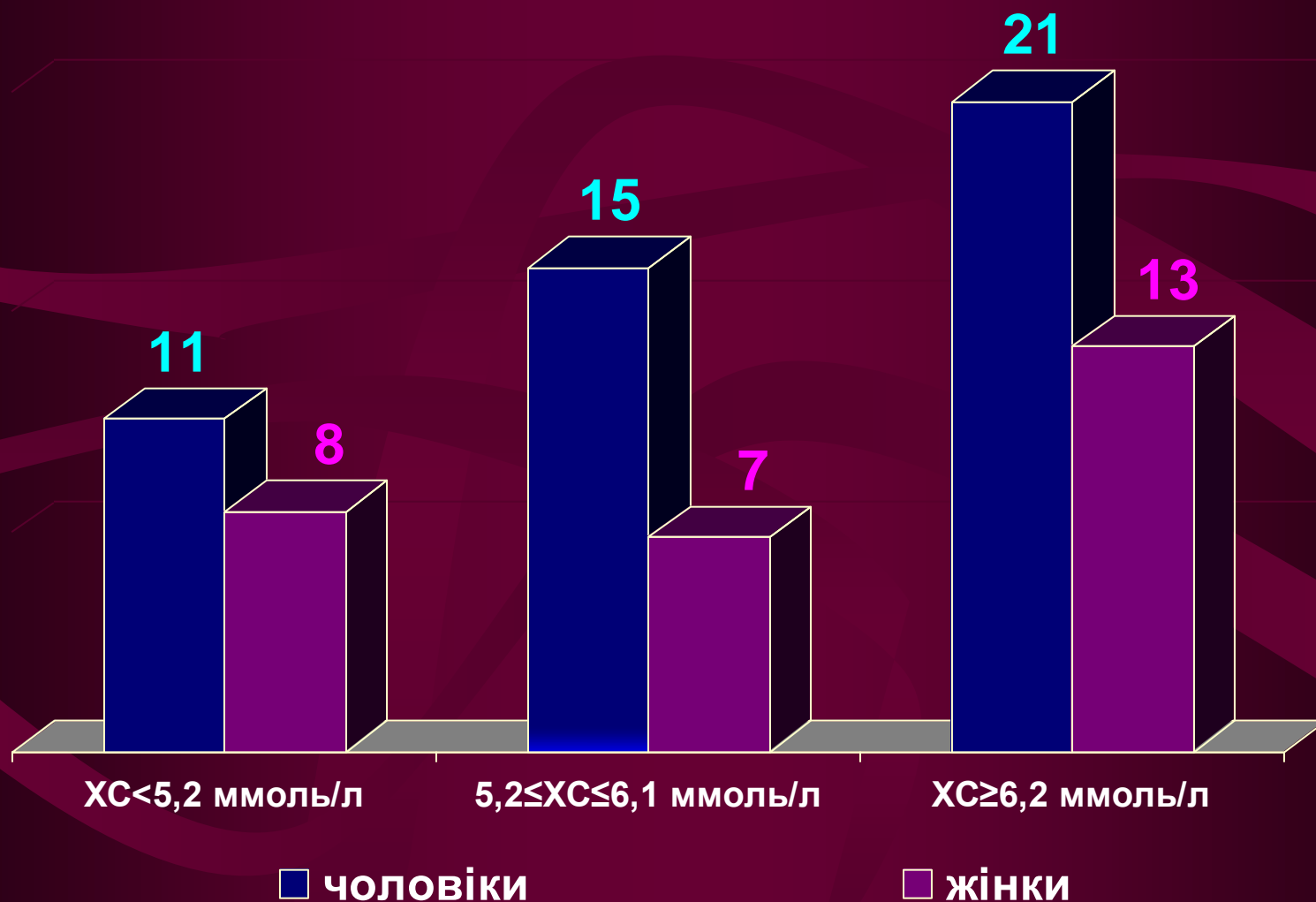
Смертність від ССЗ в залежності від рівня артеріального тиску (на 1000 ЧРС)

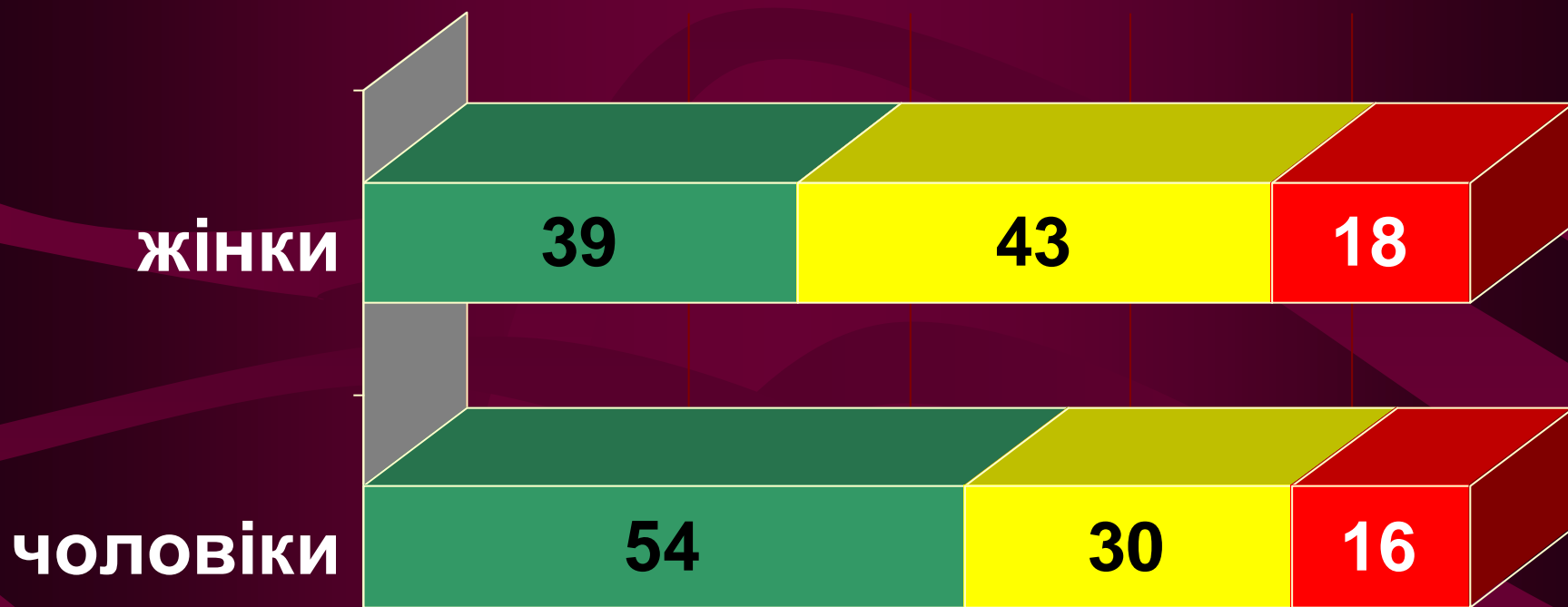
Внесок систолічного і діастолічного артеріального тиску в рівень смертності (%)

Смертність від ССЗ в залежності від рівня холестерину (на 1000 ЧРС)

Розподіл обстежених за рівнем холестерину (%)

■ <math>< 5,2 \text{ ммоль/л}</math>

■ <math>5,2 \leq \text{ХС} < 6,2 \text{ ммоль/л}</math>

■ $\geq 6,2 \text{ ммоль/л}$

Смертність чоловіків в залежності від інтенсивності паління (на 1000 ЧРС)

Внесок факторів ризику в смертність від ССЗ

Чоловіки

вік (33%) – САТ (32%) – кількість сигарет (28%) –
ХС ЛПНЩ (7%)

Жінки

ДАТ (38%) – ТГ (26%) – САТ (20%) –
ХС ЛПВЩ (16%)

Оцінка ризику необхідна, якщо особа:

- середнього віку і курить
- страждає на ожиріння
- має підвищений рівень хоча б одного з таких показників як АТ, ліпіди, глюкоза
- має несприятливий щодо ССЗ або факторів ризику сімейний анамнез

Ризик може бути вище, ніж за шкалою SCORE у осіб з:

- гіподинамією або ожирінням
- несприятливим щодо ССЗ сімейним анамнезом
- низьким соціальним статусом
- цукровим діабетом
- низьким вмістом ХС ЛПВЩ або високим рівнем тригліцеридів

5 із 8 факторів ризику, що підлягають корекції, пов'язані з харчуванням:

- **Надлишкова маса тіла та ожиріння**
- **Гіперхолестеринемія**
- **Гіпертригліцеридемія**
- **Артеріальна гіпертензія**
- **Цукровий діабет**

- ***Куріння***
- ***Малорухомий спосіб життя***
- ***Стрес***

Динаміка співвідношення харчових КОМПОНЕНТІВ (білки : жири : вуглеводи)

Норма

1 : 1 : 4

2010 рік

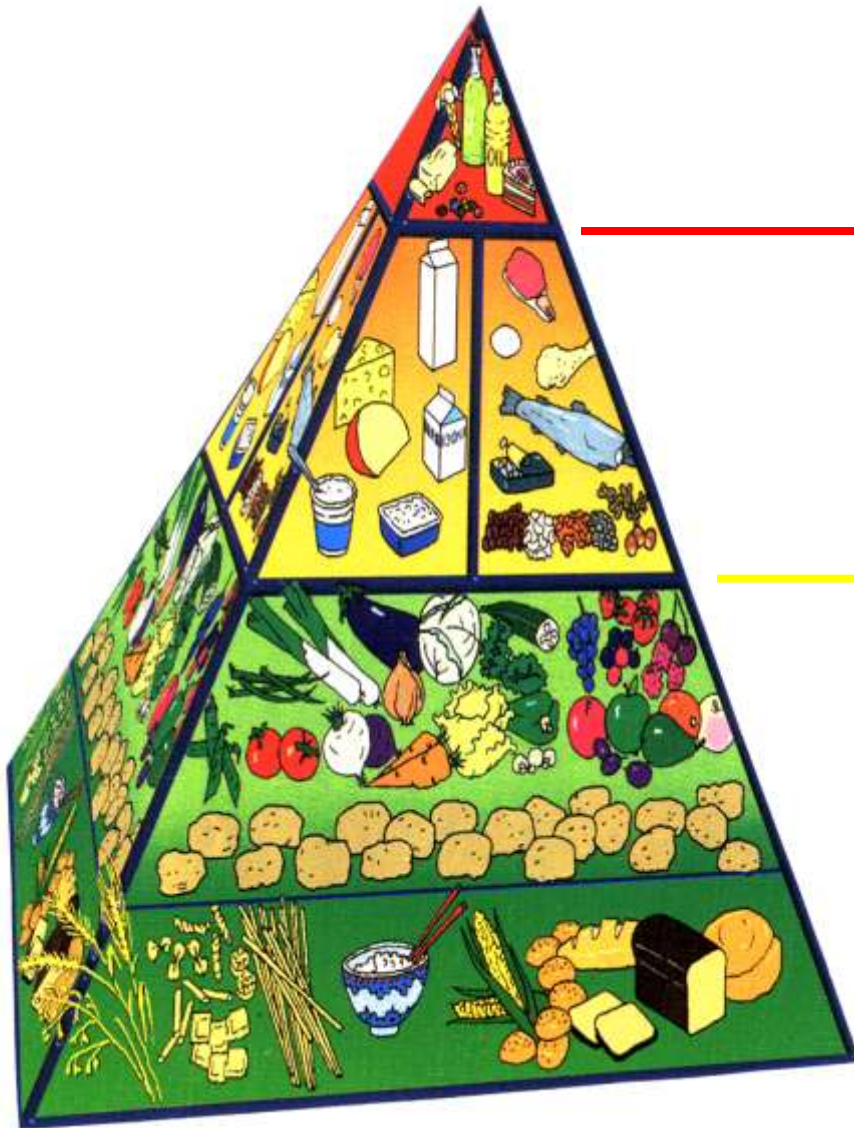
1 : 1,5 : 3,9

1980 рік

1 : 1,4 : 2,8

Піраміда харчування

**Поміркуй чи варто
вживати
(1 частина раціону)**

**Споживай обачливо
(2 частини раціону)**

**Вживай без
обмежень
(7 частин раціону)**

СПІЛЬНО **КАЛІЙ** ТА **МАГНІЙ** БЕРУТЬ УЧАСТЬ У ЖИТТЄВО ВАЖЛИВИХ ПРОЦЕСАХ, ЩО ВІДБУВАЮТЬСЯ У СЕРЦЕВО- СУДИННІЙ СИСТЕМІ

Артеріальна
гіпертензія

- ♡ Підтримують еластичність стінок кровоносних судин
- ♡ Зменшують судиннозвужуючий ефект ангіотензину
- ♡ Знижують рівень АТ (*L. Appel, 1997*)
- ♡ Попереджають розвиток АГ

Мозковий
інсульт

- ♡ Перешкоджають розвитку ендотеліальної дисфункції і тромбоутворення (куріння, ожиріння, АГ)
- ♡ Знижують ризик МІ: збільшення добового споживання K^+ на 391 мг (2,5 табл. панангіну) зменшує відносний ризик МІ на **40 %** (*A. Ascherio, 1998*)

Серцева
недостатність

- ♡ Поліпшують скоротливу функцію міокарда
- ♡ Зменшують ризик раптової смерті

СПІЛЬНО **КАЛІЙ** ТА **МАГНІЙ** БЕРУТЬ УЧАСТЬ У ЖИТТЄВО ВАЖЛИВИХ ПРОЦЕСАХ, ЩО ВІДБУВАЮТЬСЯ У СЕРЦЕВО- СУДИННІЙ СИСТЕМІ

Ішемічна
хвороба
серця

Інфаркт
міокарда

Аритмії

- ♡ Гіполіпідемічний ефект (↓ ХС, ХС ЛПНЩ)
- ♡ Перешкоджають розвитку дисфункції ендотелію і тромбозу (*J. Maier, 2004*)
- ♡ Уповільнюють рост атеросклеротичної бляшки
- ♡ Зменшують смертність (*H. Karppanen, 1981*)

- ♡ Знижують смертність при гострому ІМ:
3,8 % проти 8,2 % на плацебо (*A. Спасов, 2000*);
4 % проти 17 % на плацебо (*M. Shechter, 1995*)

- Зменшують ризик виникнення шлуночкових аритмій (прийом діуретиків та дігосину)
- Зменшують ризик раптової смерті

СПІЛЬНО **КАЛІЙ** ТА **МАГНІЙ**
БЕРУТЬ УЧАСТЬ У ЖИТТЄВО ВАЖЛИВИХ ПРОЦЕСАХ,
ЩО ВІДБУВАЮТЬСЯ В ОРГАНІЗМІ

Психо-
емоційний
стрес

Синдром
хронічної
втоми

Перед-
менструаль-
ний синдром

- ♥ Покращують настрій
- ♥ Підвищують якість життя

Продукти харчування з високим вмістом мінеральних речовин

Макроелементи	Харчові продукти
Калій	Абрикоси, курага, урюк, ізюм, чорна смородина, чорнослив, картопля, гарбуз, буряк, редька
Магній	Гречка, пшоно, овес, горох, соняшник, петрушка, хрін, гарбуз, картопля, буряк

ПАНАНГІН - СПЕЦІАЛЬНО ПІДБРАНА
КОМБІНАЦІЯ АКТИВНИХ ІОНІВ
КАЛІЮ ТА МАГНІЮ

КАЛІЯ АСПАРАГІНАТ

158 мг

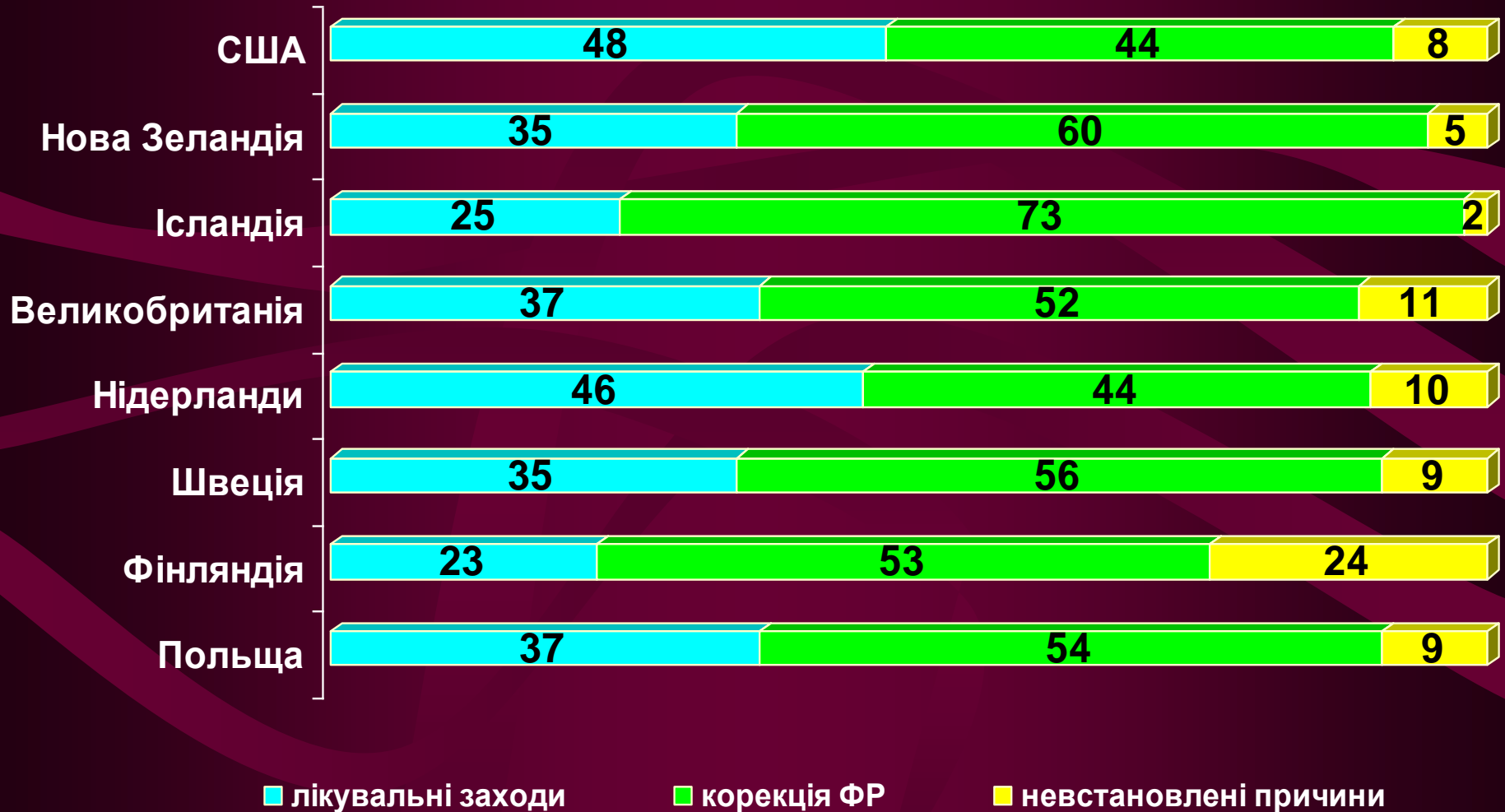
МАГНІЯ АСПАРАГІНАТ

140 мг

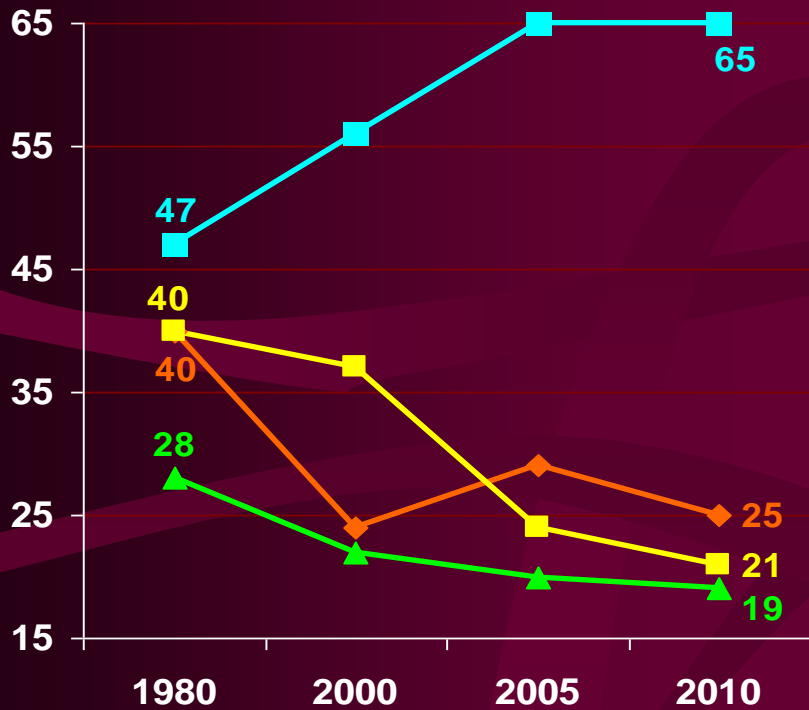
ГЕВЕОН РИХТЕР

Внесок лікувальних заходів та корекції факторів ризику у зниження на 50 % смертності від ІХС (%)

Динаміка поширеності провідних факторів ризику серцево-судинних захворювань (%)

США

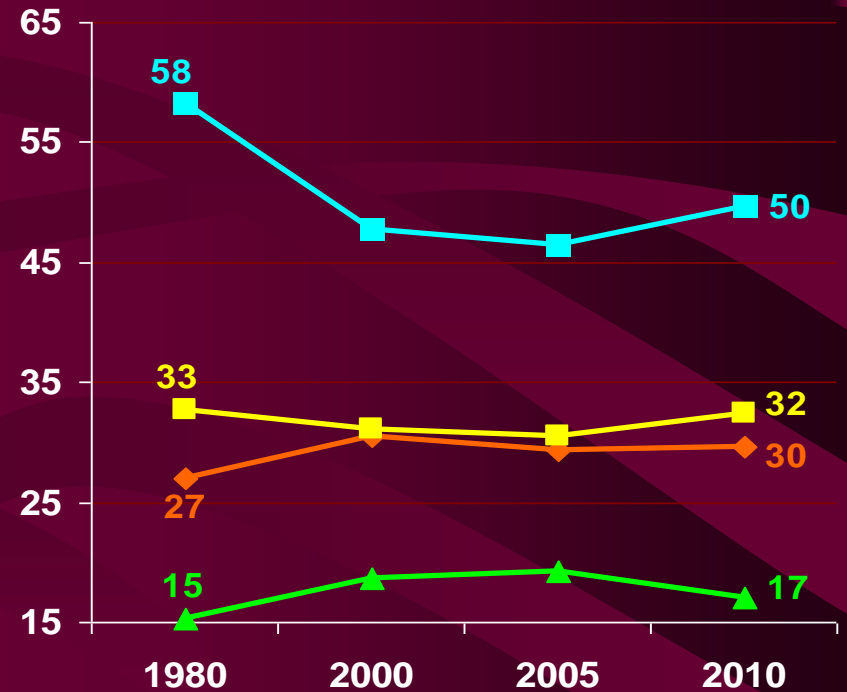

— АГ
— куріння
— ГХС (≥ 6,2 ммоль/л)
— надлишкова маса тіла

Зниження смертності від ІХС
на **50 %**, від МІ – на **70 %**

Україна

Зростання смертності від ІХС
на **45 %**, від МІ – на **4 %**